

## Rogla 2021

Priprave na letošnji tabor so se začele že v mesecu februarju. Zaradi negotovih razmer, ki so bile posledice covid-19, smo se takrat odločili, da bo letošnji tabor potekal od 1. do 7. avgusta. Tudi letos je tabor potekal v izvedbi ZOTKS in občin Zreče in Oplotnica, pridružila se je občina Mislinja, podprli so ga še Društvo ljudske tehnike Zreče, podjetja Unitur d. o. o, Sklad za naravo Pohorje, Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije OE Maribor, Zavod za varstvo narave OE Celje, aktivnosti na taboru pa je podprla tudi Pot med krošnjami Pohorje d.o.o. Razpisane so bile geološka, botanična, ornitološka in arhitekturna skupina, vendar je zaradi covid-19 odpadla ornitološka skupina, zato smo prijavitelne v to skupino sporazumno razdelili med geološko in botanično skupino. Tabora se je udeležilo 14 mladih raziskovalcev. Zaradi korona virusa je tabor potekal v nekoliko drugačnih razmerah, saj smo pri delu dosledno upoštevali dnevna navodila epidemiološke službe. Na samo izvedbo tabora tudi nekoliko slabše vremenske razmere niso bistveno vplivale, saj smo delo organizirali tako, da smo terensko delo opravili v obdobjih suhega vremena.



Slika št. 1: Udeleženci tabora (foto D. Kotnik)

**Geološka skupina** je že stalnica raziskovalnega tabora na Rogli, zato je letos nadaljevala z zbiranjem kamnin, mineralov in fosilov z območja občine Zreče in Mislinja. V skupini so bili v glavnem novi udeleženci, ki so tako pridobili znanja s področja geologije, predvsem tistega dela, ki je povezan z delom na terenu, ter načini prepoznavanja in prepariranja kamnin, ter tudi njihovo pripravo kot razstavne eksponate. Uvodoma so spoznali napotke za terensko delo pri geologiji in s tem povezano osnovno literaturo. Ogledali so si tudi razstavo kamnin, mineralov in fosilov na ozemlju občine Zreče, ki je bila postavljena v hotelu Planja ob zaključku lanskega tabora, primerki

pa nabrani na preteklih taborih. Prve terene so izvedli na že poznanih nahajališčih. Še posebej so zanimivi aktivni kamnolomi različnih kamnin kot so v Stranicah, Boharini in Skomarju.

S posebnim zanimanjem so odšli v Mislinjsko dolino, ki predstavlja sama po sebi geološko zanimivi del Pohorja. Posebno doživetje je predstavljal voden ogled raziskovalnega rova imenovanega Zilčev rov, kar je omogočil mag. Matjaž Jež. Predstavlja eno izmed točk na Zoisovi poti, ki so jo uredili pred nekaj leti.

Bolj podrobno so si še ogledali že skoraj pred stoletjem opuščeni kamnolom pri Mislinji. Kamen iz njega so uporabljali ob gradnji proge po Mislinjski dolini.

Največ terenskega dela so namenili nabiranju vzorcev kamnin na različnih lokacijah Mislinjske doline, ki je zaradi letošnjih neurij kar precej razdejana.

Po približno 15. letih je skupini uspelo odkriti manjše nahajališče turmalinov v Mislinjskem jarku, ki je medtem že popolnoma zarastlo.

V popoldanskem času in v dnevih, ko je bilo slabo vreme pa so nabrane primerke preparirali in naredili izbor za manjšo razstavo ob zaključni predstavitvi tabora. Velja omeniti, da so si razstavo z veseljem ogledali tudi starši udeležencev tabora.

Nekaj primerkov so si udeleženci skupine po zaključni prireditvi odnesli domov.

Skupino je vodil Viljem Podgoršek.



Slika št. 2: Geološka skupina v Mislinjskem jarku (foto s. Štajnbaher)

**Botanična skupina** je na taboru raziskovala značilnosti rastlinstva na območju Rogle. Sprva so se udeleženci naučili uporabljati slikovne in dihonomne določevalne ključe. Naslednje dni so s pomočjo pridobljenega znanja spoznavali rastline na planjah, na območju smučišča Rogla, v iglastih gozdovih, na območju Lovrenških jezer in Črnega jezera. Spoznali so značilnosti rastlin, ki rastejo na teh območjih in njihove prilagoditve na zahtevne razmere. Naučili so se prepoznavati značilnosti

pogostejših rastlinskih družin (ustnatice, nebinovke, radičevke, kukavičevke, ostričevke, kobulnice, križnice in trave).

Rastlinstvo na Rogli so primerjali z rastlinstvom v mešanih gozdovih in travnikih v občini Mislinja. Ugotavljali so kakšna je razlika v biodiverziteti in prilagoditvah pri rastlinah. Spoznali so invazivne vrste, endemite, parazitske rastline in zavarovane vrste.

Ob slabšem vremenu so se lotili izdelave arganovega mila z različnimi dišavami in zdravilne ognjičeve kreme. Preizkusili so se tudi v izolaciji DNA in ekstrakciji barvil iz rastlin.

Skupino je vodila Tina Habjan



Slika št. 3: Botaniki ob Črnem jezeru (foto. S. Štajnbaher)

**Arhitekturna skupina** si je zadala nalogo raziskati in pripraviti dokumentacijo za spomenik lokalnega pomena Mislinja - Domačija Mislinja 289 (EŠD 463), ki se nahaja na območju občine Mislinja. Veliko samotno domačijo Miklavž, kot se ji reče po »domače«, sestavljajo stara hiša, hlev s skednjem, svinjak, uta, čebelnjak in nova hiša. Letnica nastanka hiše je 1843. Udeleženke so se seznanile s procesom izdelovanja arhitekturnega posnetka v namen podpore pri prenovi in izvedli tudi arhitekturne meritve za pripravo arhitekturnega posnetka - tloris pritličja. Na dan meritev se je pridružil tudi dr. Rok Kamnik iz Univerze v Mariboru, ki je razložil in pokazal tehnologijo 3D skeniranja objekta ter delovanje GPS. Udeleženke so osvojile osnovno terminologijo na področju arhitekture in kulturne dediščine, se seznanile s posameznimi arhitekturnimi elementi domačije in pričele z meritvami le teh. V sklopu meritev so uporabljale klasične pripomočke, kot na primer tesarske metre in lesene zložljive tesarske metre, kakor tudi novejšie pripomočke, kot je digitalni laserski merilec razdalj. Pridobljene informacije so vestno zapisale in iz njih ustvarile skico tlorisa, in posameznih detajlov. Meritev objekta na terenu je služila kasnejši obdelavi pridobljenih informacij z računalniškim programom AutoCAD, čigar osnovne ukaze in funkcije so v sklopu

delavnice tudi osvojile in izdelale del arhitekturnega posnetka – tloris pritličja. Seznanile so se tudi s skiciranjem, osnovami perspektivne risbe in akvarelne tehnike. Skiciranje ima v arhitekturi še vedno velik pomen, saj je osnovna oblika likovnega izražanja posameznika. S skiciranjem spomenika so vzpodbudile svojo kreativnost in se pri tem tudi zelo zabavale in sprostile. Prav tako so izkoristile sončno vreme, ki ga je bilo na letošnjem taboru manj in se odpravile do Lovrenških jezer. Na poti so iskale možne naravne pigmente za skiciranje. Zbrano gradivo so popoldne tudi uporabile in testirale. Pridobljeno znanje so prikazale v obliki analognih plakatov, ki vključujejo analizo domačije, skice, akvarelne risbe in pridobljene podatke o domačiji. Skupino je vodila Barbara Lečnik.



Slika št. 4: Posvet arhitekturne skupine pred delom s skenerjem (foto S. Štajnbaher)

Tudi letos so se udeleženci zapeljali po sankališču, plavali v notranjem bazenu, uživali na poti med krošnjami in na koncu izvedli adrenalinski spust. Prav tako so bili ponovno zelo zadovoljni z namestitvijo in pestro ponudbo hrane v hotelu Planja.



Slika št. 5: Pot med krošnjami-na stolpu (foto S. Štajnbaher)

Varovanje in ohranjanje kulturne dediščine je na primeru muzeja na železniški postaji v Zrečah na izviren način predstavil Anton Galun. Manjkala je samo še vožnja s parno lokomotivo.



Slika št. 6: Obisk železniškega muzeja v Zrečah (foto B. Lečnik)

Postopke v zvezi z razglasitvijo Regijskega parka Pohorje nam je predstavila Ljudmila Strahovnik iz Zavoda za varstvo narave OE Celje.

Kot vsako leto je delo na letošnjem taboru s kamero vestno dokumentiral Dušan Kotnik.

Vodja tabora:  
Srečko Štajnbaher